

HIT

– Szoktál álmodban repülni? – kérdezte dr. Roger Toomey a feleségétől.

Jane Toomey felnézett.

– Hát persze!

Fürge ujjai megszakítás nélkül tovább ügyeskedtek a fonallal, amelyből egy bonyolult mintázatú, de teljesen haszontalan alátét készült. A szobában halkán dűnnyögött a televízió, ám az ernyőn látható ágálásra szokásuk szerint egyikük sem figyelt.

– Hébe-hóba mindenki repül álmában – jegyezte meg Roger. – Ez általános emberi élmény. De én túl gyakran. És ez nyugtalanít.

– Megvallom, drágám, nem tudom, mire akarsz kilyukadni – mondta Jane, s magában halkán számolta a szemeket.

– Ha az ember elgondolkozik rajta, nem érti. Álmunkban tulajdonképpen nem is repülünk. Hisz nincsenek szárnyaink, legalábbis nekem sose voltak. És nem kell hozzá erőt kifejteni. Az ember csak lebeg. Igen, ez az. Csak lebeg.

– Ha én repülök – mondta Jane –, a részletekre sohasem emlékszem. Kivéve egyszer, amikor a városháza tetejére szálltam le, anyaszült meztelenül. Érdekes, hogy ha az ember álmában meztelen, soha senki egy pillantásra sem méltatja. Ezt már te is megfigyelted? Az ember majd elsüllyed szégyenében, de senki rá sem hederít.

Rántott egyet a fonalon, mire a gombolyag kipottyant a táskából, és messzire elgurult. Az asszony ügyet se vetett rá.

Roger a tejét csóválta, Sápadt arcán kétely, töprengés tükröződött. Kiálló pofacsontjától, hosszú, egyenes orrától és a homlokán az évek során egyre szembeötlőbben ritkásodó hajától az arca csupa szögletté vált. Harmincöt éves volt.

– Gondolkoztál már azon, miért lebegsz álmodban? – kérdezte.

– Nem. Soha.

Jane Toomey szőke, alacsony asszony volt. Csinosságához az a fajta törekenység párosult, amely első látásra fel sem tűnik, észrevétlen ejti rabul a férfiakat. Szeme élénk-kék volt, arca rózsaszín, mint a porcelán babáké. Harmincadik évében járt.

– Az álmok – töprengett Roger – gyakran csupán félig értett ingerek értelmezései. Az ingereket az agyunk egy másodperc töredéke alatt ésszerű összefüggésekbe kényszeríti.

– Miről beszélsz, drágám? – kérdezte Jane.

– Ide figyelj – válaszolta Roger. – Egyszer azt álmodtam, egy hotelban voltam, egy fizikai kongresszuson vettem részt. Régi barátaimmal együtt. Minden egészen normálisnak látszott. Aztán hirtelen zavaros kiáltozás támadt, s én minden ok nélkül elvesztettem a fejemet. Az ajtóhoz rohantam, de nem tudtam kinyitni. Barátaim, egyik a másik után, eltűntek. Könnyűszerrel odébbálltak, s én sehogy se értettem, hogyan sikerült nekik. Rájuk kiáltottam, de rám se hederítettek.

Ekkor ráeszméltem, hogy a hotelban tűz ütött ki. Füstszagot nem éreztem. Egyszerűen csak tudtam, hogy tűz van. Az ablakhoz futottam, s láttam a ház oldalán levő vaslépcsőt. Minden ablakhoz sorba odafutottam, de egyik sem vezetett a lépcsőhöz. Addigra már egészen egyedül voltam a teremben. Kihajoltam az ablakon, kétségbeesetten kiáltoztam. Senki sem hallotta a kiáltozásomat.

Aztán megérkeztek a tűzoltóautók, kis, vörös pettyek rohantak végig az utcákon. Erre világosan emlékszem. A szirénák hangosan vijjogtak, hogy megtisztítsák az utcát a forgalomtól. Egyre hangosabban és hangosabban szóltak, míg nem a fejem már majd széthasadt. Ekkor felébredtem, s persze az ébresztőóra szól.

Mármost az nem lehet, hogy hosszabb álmot láttam volna, amely eleve úgy alakult, hogy az ébresztőóra csengését szépen beleillesztesse az álom szövedékébe. Sokkal ésszerűbb az a feltételezés, hogy az álom az ébresztőóra megszólalásának pillanatában kezdődött, s a hosszúnak tűnő élményeket egyetlen másodperc töredékébe zsúfolta össze. És csupán az agyam felgyorsító tevékenysége értelmezte tartós álomnak azt a hirtelen zajt, amely megtörte a csendet.

Jane a homlokát ráncolta. Letette a horgolást.

– Roger – szólalt meg –, mióta hazajöttél az egyetemről, nagyon furcsán viselkedsz. Nem ettél rendesen, s most meg ez a nevetséges beszélgetés. Sohasem hallottam még tőled ilyen beteges dolgot. Vegyél be egy kis szódabikarbónát.

– Ennél valami jobb gyógyszerre volna szükségem – mondta halkán Roger. – Mármost mi okozza, hogy álmunkban lebegünk?

– Ha nincs kifogásod ellene, beszéljünk valami másról.

Jane felállt, s határozott mozdulattal felerősítette a televízió hangját. Egy beesett arcú fiatalember hirtelen érzelmes tenor hangon énekelni kezdett, s dallamosan biztosította Jane-t soha el nem múló szerelméről.

Roger azonban újból lehalkította a hangot, s háttal a készüléknek megállt.

– Levitáció! – mondta. – Ez az. Az emberek valamilyen módon képesek rá, hogy lebegjenek a levegőben. Igen, megvan rá a képességük, de nem tudják hasznosítani. Csak alvás közben. Ilyenkor néha felemelkednek egy icipicit, talán egy tizedhüvelyknyire. Ezt még akkor se venné senki észre, ha figyelné az alvó embert, arra viszont elegendő, hogy felkeltse azt az érzetet, aminek következtében álmunkban lebegnek.

– Roger! Te félrebeszélsz. Hagyd abba, kérlek.

– Olykor megesik – folytatta makacsul Roger –, hogy lassan leereszkedünk, s ezzel az érzet megszűnik. Máskor

pedig a lebegés vezérlése hirtelen megszakad, s ilyenkor lepottyanunk. Előfordult már veled, Jane, hogy álmodban zuhansz lefelé?

– Igen, persze...

– Egy épület oldalán lógunk, vagy egy szék szélén ülünk, és hirtelen lepottyanunk. Ilyenkor elfog bennünket a zuhanás szörnyű félelme, felriadunk levegő után kapkodva, kalimpáló szívvel. És valóban zuhantunk. Erre nem lehet más magyarázat.

Jane arcán a zavar lassanként aggodalomra váltott át, de aztán hirtelen szégyenlős nevetésben oldódott fel.

– Roger, te ördögfajzat. Jól becsaptál. Te csirkefogó!

– Mit mondasz?

– Ugyan. Nyugodtan abbahagyhatod a játékot. Most már értem, mire megy ki az egész. Kisütöttél egy történetet, s most rajtam próbálsz ki. És én bolond, bedültem neked.

Roger kissé meglepetten, sőt zavarodottan pillantott rá. Odament a székéhez s lenézett az asszonyra.

– Tévedsz, Jane.

– Dehogyan tévedek. Mióta ismerlek, folyton arról beszélsz, hogy írni akarsz. Ha eszedbe jutott valami jó történet, hát írd meg. Engem hiába próbálsz ijesztgetni vele. Most, hogy jókedvre derült, ujjai ismét szaporán jártak.

– Ez nem kitalált történet, Jane.

– Hát mi más?

– Amikor ma reggel felébredtem, *a matracra zuhantam!* – Rezzentlen szemmel nézett az asszonyra. – Álmodban repültem. Világos, határozott álom volt. Minden mozzanatára emlékszem. Amikor felébredtem, a hátamon feküdtem. Jól éreztem magamat, sőt boldog voltam. Csak azon csodálkoztam, miért olyan furcsa a plafon. Ekkor ásítottam egyet, kinyújtózkodtam, *s megérintettem* a plafont. Egy percig csak bámultam a kinyújtott karomat, egészen a plafonig ért.

Akkor aztán megfordultam. Egyetlen izmot se mozdítottam, Jane. Csak egyszerűen megfordultam, mert így akartam. S ott lebegtem, öt lábra az ágy fölött. Te meg az ágyban aludtál. Megijedtem, nem tudtam, hogyan fogok lejutni, de abban a pillanatban, amikor erre gondoltam, már ereszkedtem is lassan lefelé. Az egész folyamat a legtökéletesebb rendben játszódott le.

Tizenöt percig feküdtem az ágyban, amíg végre meg mertem moccani. Aztán felkeltem, megmosakodtam, felöltöztem, s bementem az egyetemre.

Jane erőltetetten felnevetett.

– Jobban tennéd, ha megírnád, drágám. De nincs semmi baj. Csak az utóbbi időben túl sokat dolgoztál.

– Ne dobálózz közkhelyekkel, kérlek.

– Mindenki túl sokat dolgozik, de ha kimondod, rávágják, hogy közhely. Végül is nem történt más, csak tizenöt perccel tovább álmodtál, mint ahogy gondoltad.

– Nem álmodtam.

– Dehogynem. Se szeri, se száma, hányszor álmodtam azt, hogy felébredek, felöltözöm, és reggelit készítek. S aztán tényleg felébredek, s látom, hogy kezdek elölről az egészet. Sőt már azt is álmodtam, hogy álmodom. Érted, mit akarok mondani? Az ilyesmi néha nagyon összezavarja az embert.

– Hallgass rám, Jane. Azért fordulok hozzá ezzel a problémával, mert úgy érzem, te vagy az egyetlen, akivel erről beszélhetek. Ne üsd el, kérlek, mintha vicc volna.

Jane kék szeme tágra nyílt.

– Drágám! Szó sincs róla, hogy én ebből viccet csinálnék. Te vagy a fizikaprofesszor, nem én. Te tudod, mi a gravitáció. *Te* komolyan vennéd, ha én azt mondanám neked, hogy lebegtem a levegőben?

– Nem. Persze hogy nem. Hisz épp ez az ördögi a dologban. Nem akarom elhinni, de muszáj. Nem álmodtam, Jane. Pedig megpróbáltam bebeszélni magamnak. El sem tudod képzelni, mennyire erőlködtem. Mire beértem az egyetemre, biztos voltam benne, hogy csak álmodtam. Láttál rajtam valami különösét a reggelinél?

– Most, hogy említetted, azt hiszem, igen.

– De nem lehetett valami rendkívüli, mert akkor szóltál volna. Akárhogy is van, a kilenc órai előadásomat rendben megtartottam. Tizenegy órára az egész dolgot elfelejtettem. És akkor ebéd után egy könyvet kerestem. Egy Page-kötetet... de ez nem érdekes. A lényeg az, hogy szükségem volt egy könyvre. A felső polcon állt, de elértem. Jane...

Elhallgatott.

– Folytasd, Roger.

– Ide figyelj. Próbáltál már valamit felvenni, ami csak egy lépésre van tőled? Az ember ilyenkor lehajol, és gépiesen tesz egy lépést előre, amíg eléri. Az egész folyamat ösztönös. Az emberi test beidegződése.

– Igen. Na és?

– Kinyújtottam a kezemet a könyvért, és gépiesen tettem egy lépést fölfelé. A levegőben, Jane. A puszta levegőben.

– Kihívom Jim Sarle-t, Roger.

De hát nem vagyok én beteg, a fene egye meg.

– Beszélned kell velem, mint barátokkal. Nem vizitre hívjuk. Csak elbeszélgettek.

– És ez mire volna jó? – Roger mérgében hirtelen elvörösödött.

– Az majd kiderül. Ül le, kérlek, Roger. – Odament a telefonhoz.

De a férje elébe állt, elkapta a csuklóját.

– Te nem hiszel nekem.

– Ó, Roger.

– Nem hiszel nekem.

– De hiszek neked, persze hogy hiszek neked. Csak...

– Igen. Csak azt akarod, hogy beszéljek Jim Sarle-lal. Ennyire hiszel nekem. Én az igazat mondom neked, te meg azt akarod, hogy beszéljek egy ideggyógyással. Hát ide figyelj, nem kell, hogy higgy a pusztá szavaimnak. Bebizonyítom neked, hogy igenis lebegni tudok a levegőben.

– Én hiszek neked.

– Ne bolondozz. Látom ám, hogy csak tettetted magadat, mert meg akarsz nyugtatni. Ne mozdulj. Nézz rám.

A szoba közepére hátrált, s minden teketória nélkül egyszerre felemelkedett a padlóról. És *lóbálta* a lábát, cipőjének hegye öt hüvelykre volt a szőnyegtől.

Jane tágra nyílt szemmel, tátott szájjal figyelte.

– Gyere le, Roger – suttogta aztán. – Az egekre kérlek, gyere le.

Roger leereszkedett, lába hangtalanul ért vissza a padlóra.

– Na, látod?

– Ó, istenem!

Jane félig ijedten, félig megborzadva nézett rá.

A televízióban egy dús keblű nőszemély lefojtott hangon arról énekelt, hogy a fiújával fenn az egekben repülni, az a leghőbb vágya.

Roger Toomey vaksin bámult a hálószoba sötétjében.

– Jane – suttogta.

– Mi az?

– Alszol?

– Nem.

– Én sem tudok aludni. Állandóan az ágyba fogódzom, hogy meggyőződjek róla, nem re... Érted?

Keze nyugtalanul tapogatózva megérintette az asszony arcát. Jane megrezzent, elrántotta magát, mintha Rogerben elektromos áram keringene.

– Bocsáss meg – tört ki Jane. – Kissé ideges vagyok.

– Nincs semmi baj. Úgyis fel akartam kelni,

– Mit akarsz csinálni? Aludnod kell.

– De hát nem tudok, s így nincs értelme, hogy miattam te se aludj.

– Lehet, hogy ma semmi se történik. Nem muszáj minden éjjel megesnie. Tegnap éjjelig egyszer sem fordult elő.

– Honnan tudjam? Talán csak nem szálltam fel olyan magasra. Vagy esetleg nem ébredtem fel, s így nem kaptam rajta magamat. Most azonban már másképp áll a dolog.

Felült az ágyon, felhúzta a térdét, karjával átölelte, s ráhajtott homlokát. Takaróját félredobta, arcát puha flanellpizsamájához dörzsölte.

– Most már egészen más a helyzet – folytatta. – Csak ez jár a fejemben. Ha egyszer elalszom, ha tudatosan nem tartom vissza magamat, egyszeribe felrepülök.

– Nem látom be, miért. Ez biztosan nagy erőfeszítéssel jár.

– Épp arról van szó, hogy nem.

– Hát nem kell legyőznöd a gravitációt?

– De igen, s mégsem kell semmi erőt kifejtenem. Ide figyelj, Jane, ha érteném a dolgot, máris könnyebben elviselném.

Kilógatta a lábát az ágyból, és felállt.

– Nem akarok beszélni róla.

– Én sem – motyogta az asszony. Elsírta magát, igyekezett visszafojtani zokogását, de halk nyöszörgése még sokkal kétségbeesettebbnek hangzott.

– Sajnálom, Jane – mondta Roger. – Hogy ennyire felizgatlak.

– Ne, ne nyúlj hozzám. Hagyj... békén.

A férfi néhány bizonytalan lépéssel eltávolodott az ágytól.

– Hova mégy? – kérdezte Jane.

– A dolgozószobámba, a pamlagra. Segítenél nekem?

– Miben?

– Szeretném, ha lekötöznél.

– Lekötöznék?

– Igen, két kötéllel. Csak lazán, annyira, hogy ha akarok, se tudjak megfordulni. Hajlandó volnál?

Az asszony meztelen lába már a papucsot keresgélte az ágy mellett, a padlón.

– Igen – sóhajtott.

Roger Toomey egy kis kuckóban ült, amely a tanári szobája volt, s az előtte fekvő dolgozatokra bámult. Egyelőre fogalma sem volt, hogyan tudja majd osztályozni őket.

Az óta az éjszaka óta, amikor először repült, öt előadást tartott elektromosságból és mágnesességből. Úgy-ahogy letudta őket, de nem minden zökkenő nélkül. A diákok nevetséges kérdéseket tettek fel, ami arra vallott, hogy nem fejezte ki magát olyan világosan, mint máskor.

Aznap megtakarított magának egy előadást azzal, hogy hallgatóival meglepetésszerűen dolgozatot íratott. Nem vesződött vele, hogy új témát keressen, egyszerűen kiosztotta egy több évvel azelőtti feladat másolatait.

Most azonban itt fekszenek előtte a dolgozatok, s osztályozni kellene őket De mi végre? Számít az, hogy mit írtak a diákok? Vagy hogy mások mit írtak? Olyan fontos ismernünk a fizikai törvényeket? Ha jól meggondoljuk: mik azok a törvények? És vannak-e egyáltalán törvények?

Vagy az egész csak roppant zűrzavar, amiből semmi rendszert nem lehet kihámozni? Vajon a világegyetem minden látszat ellenére csupán az őskáosz – még mindig arra vár, hogy az örvénylő mélység színén isten lelke megjelenjen?

Az álmatlanság sem javított a dolgon. A pamlagra kötözve is csak percekre aludt el, s ha aludt, álmodott.

Az ajtón kopogtattak.

– Ki az? – kiáltotta mérgesen.

– Miss Harroway – hangzott kis szünet után a bizonytalan válasz. – Leírtam a leveleket, amelyeket diktált, dr. Toomey.

– Hát bújjon beljebb. Ne álldogáljon ott.

A tanszék titkárnöje csupán résnyire nyitotta ki az ajtót, és sovány, csúnyácska alakjával bepréslődött rajta. Kezében leveleket tartott. Mindegyikhez egy sárga másolat és egy felbélyegzett, megcímezett boríték volt csatolva.

Roger szeretett volna minél hamarabb szabadulni a titkárnőtől. S ebből lett aztán a baj. Amikor ugyanis a titkár nő közelebb lépett hozzá, Roger előrehajolt, hogy elvegye a leveleket, s ekkor érezte, hogy felemelkedik a székéből.

Kétlábnyit úszott előre a levegőben, ülő helyzetben. Hiába igyekezett visszakerülni a székére, elkésett, s egyensúlyát veszítve a földre zuhant.

A baj megesett. Miss Harroway elejtette a leveleket, sorba szállingóztak le a földre. A titkár nő felsikoltott, megfordult, vállával nekivágódott az ajtónak, onnan kipenderült az előcsarnokba, végigfutott a folyosón, magas cipősarka csak úgy csattogott.

Roger felállt, megdörzsölte sajtó csípőjét.

– A fene egye meg – tört ki bosszúsan.

De nem csodálkozott Miss Harroway-n. Maga elé képzelte, milyen látványban részesítette: ahogy felnőtt férfi létére egyszer csak könnyedén a levegőbe emelkedik, és ülő helyzetben siklik feléje.

Felszedte a leveleket, s becsukta az ajtót. Már késő van – gondolta –, a folyosókon ilyenkor senki sem jár, s Miss Harroway amúgy is valószínűleg teljesen összefüggéstelenül mondaná el, mi történt. És mégis... Roger aggódva várt, nem gyülekezik-e a tömeg odakint.

Semmi se történt. Miss Harroway talán ájultan fekszik valahol. Roger becsületbeli kötelességének érezte, hogy megkeresse a titkárnőt, és segítségére legyen, amennyire tőle telik, de aztán egy keresetlen szóval elhallgattatta lelkiismeretét. Ameddig nem tudom pontosan, mi bajom van – töprengett magában –, mi ez a vad lázálom, addig vigyáznom kell, nehogy tudomást szerezzenek róla.

Vagyis hogy még mások is tudomást szerezzenek róla.

Átlapozta a leveleket – az ország legjelentősebb elméleti fizikusainak szóltak. Az itteniek képességéből nem futja egy ilyen probléma megoldására.

Eltűnődött, vajon Miss Harroway megértette-e, mit tartalmaznak ezek a levelek. Remélte, hogy nem. Szándékosan szaknyelvbe burkolta mondanivalóját, talán még túl is ment a szükséges határon. Ezt részben elővigyázatosságból tette, részben meg azért, hogy a címzettek lássák, ő, Toomey képzett rátermett tudós.

A leveleket egymás után a borítékjukba tette. Az ország legjobb elméi – gondolta. Vajon képesek lesznek-e segíteni? Nem tudta.

A könyvtárban csend honolt. Roger Toomey becsukta az *Elméleti fizika közlönyét*, élére állította, és komoran nézegette a gerincét. Az *Elméleti fizika közlönye!* Tudnak-e egyáltalán bármit is e szakbarbárok? Ez a gondolat megdöbbenetete. Ezeket az embereket még nem is olyan régen a világ legnagyobb elméinek tartotta.

És még most is mindent elkövet, hogy méltó legyen erkölcsi szabályaikhoz és filozófiájukhoz. Jane egyre kelletlenebb segítségével méréseket végzett. Megpróbálta meghatározni a jelenséget egyensúlyi állapotban, igyekezett megállapítani az összefüggéseket, kiszámítani a mennyiségi értékeket. Egyszerűen megpróbált úrrá lenni felette az egyetlen, előtte ismeretes módon – azaz ezt a jelenséget is csak a világegyetem örök érvényű rendjének egyik megjelenési formájává akarta tenni.

(Örök érvényű rend. A legkiválóbb elmék ezt mondták.)

Csak hogy nem volt mit megmérnie. Az ő levitációjához semmiféle erőt nem kellett kifejteni. A szobában – mert odakint persze nem mert kísérleteket végezni – egyforma könnyedséggel emelkedett fel egy hüvelyk magasra vagy a plafonig, legfeljebb az utóbbihoz több időre volt szükség. Ha elegendő időm volna rá – gondolta –, megállás nélkül szállhatnék felfelé. Ha kell, akár a Holdba is eljuthatnék.

Levitáció közben terhet is tudott vinni magával. A folyamat ugyan lelassult, de erőt ehhez sem kellett kifejtenie.

Az előző napon meglepetésszerűen Jane elé toppant.

– Hány kiló vagy? – kérdezte tőle. Kezében stopperórát szorongatott.

– Ötven kiló – felelte az asszony, s bizonytalanul nézett rá.

Roger fél kézzel átfogta a derekát. Jane megpróbálta eltaszítani magától, de Roger nem hagyta. Kettesben, igen-igen lassú tempóban szálltak felfelé. Jane sápadtan, a rettegéstől megmerevedve kapaszkodott férjébe.

– Huszonkét perc tizenhárom másodperc – mondta Roger, amikor fejével a plafonba ütközött.

Amikor aztán újból a földre értek, Jane rohanást távozott a szobából.

Néhány nappal korábban Roger elment egy gyógyszerári mérleg elé, amely ütött-kopottan állt egy utcasarkon. Az utcán nem járt senki, hát Roger felállt a mérlegre, és bedobott egy centet. Bár sejtett valami ilyesmit, mégis megdöbbsent, hogy mindössze harminc fontot nyom.

Azontúl mindig vitt magával egy marék centet, és különféle körülmények közt megmérte magát. Kiderült, hogy az olyan napokon, amikor élénk szél fúj, többet nyom; mintha külön súlyra volna szüksége, nehogy a szál elfújja.

Súlya önműködően alkalmazkodott a körülményekhez. Akármilyen is okozta a levitációt, egyensúlyt tartott kényelem és biztonság közt. És Roger ugyanúgy képes volt tudatosan szabályozni a levitációt, mint a lélegzetvételét. Ha mérlegre állt, kényszeríteni tudta a mutatót, hogy csaknem a tényleges súlyáig lendüljön fel, vagy hogy nulláig essen vissza.

Két nappal azelőtt mérleget vásárolt, s megpróbálta megmérni, milyen gyorsan tudja változtatni a súlyát. De próbálkozásai nem jártak sikerrel. A mutató lengése nem tudta követni a súlyváltozások ütemét. Roger csupán a kompresszibilitás modulusaiba és a tehetetlenségi nyomatéokra vonatkozóan tudott adatokat gyűjteni.

És különben is mire menne az adatokkal?

Felállt, s görnyedten kíváncsorgott a könyvtárból. Kifelé menet megtapogatta az asztalokat és székeket, majd amikor a falhoz ért, feltűnés nélkül rátapasztotta kezét. Erre vigyáznia kellett, hisz a dolgokkal való kapcsolata tudatta vele, vajon a padlón jár-e vagy sem. Ha a keze nem érinti többé az asztalt, vagy ha felfelé siklik a falon... Igen, így áll a dolog...

A folyosón most is, mint máskor, néhány diák lézengett. Roger rájuk se hederített. Az utóbbi napokban a diákok fokozatosan leszoktak arról, hogy köszönjenek neki. Roger feltételezte, hogy egyesek közülük különösképp tartják, mások pedig valószínűleg megutálták.

Elment a lift mellett. Újabban nem használta, lefelé menet semmiképp sem. Mert amikor a lift megindult lefelé, Roger nem tudta megakadályozni, hogy egy pillanatra ne emelkedjék a levegőbe. Bárhogy is felkészült rá, a levegőbe szökken, s ilyenkor az emberek felé fordultak és rábámultak.

A lépcsőhöz ért, de mielőtt még a keze megérintette a korlátot, egyik lába belebotlott a másikba. A legsutább botlás volt, amit csak el lehet képzelni. Három héttel korábban Roger elterült volna a lépcsőn.

Ezúttal azonban önműködő rendszere átvette az irányítást, s Roger előrehajolva, kiterjesztett karokkal, ujjait széttárva, lábát félig behajlítva, sikló repülésben szállt lefelé a lépcső fölött. Mintha dróton húzták volna.

Túlságosan kábult volt ahhoz, hogy kiegyenesedjék, a félelem úgy megbénította, hogy moccani se bírt. A fordulónál, két lábra az ablaktól, automatikusan megállt és csak lebegett a levegőben. Két diák álldogált azon a lépcsőszakaszon, ahol lerepült, s ezek most gyorsan a falhoz simultak. További három a lépcső tetején állt, kettő lejjebb, egy meg a fordulóban, olyan közel hozzá, hogy szinte megérinthették volna egymást.

Mélységes csönd lett. A diákok rábámultak.

Roger kiegyenesedett, leereszkedett a földre, lerohant a lépcsőn, az egyik diákot durván ellökve útjából.

Mögötte kiáltások kavargtak.

– Dr. Morton hívat? – Roger megfordult székében, az egyik karfába kapaszkodva.

– Igen, dr. Toomey – válaszolta a tanszék új titkárnője.

És már ott se volt. A Miss Harroway lemondása óta eltelt rövid idő alatt a titkárnő már rájön, hogy dr. Toomeyval valami nincs „rendben”. A diákok kerülték. Aznap a tanteremben a hátsó sorok tele voltak sugdosódó diákokkal. Az első sorok pedig üresen tátongtak.

Roger az ajtó közelében levő kis falitükörbe pillantott. Megigazította zakóját, lesöpört magáról néhány pihét, de ez nem sokat változtatott a külsején. Arca fakó volt. Mióta ez a dolog elkezdődött, legalább tíz fontot fogyott, bár a pontos súlyvesztésért persze nem tudta megállapítani. Egészében véve betegnek látszott, mintha hadilábon állt volna az emésztéssel, s mintha minden ütökötet az utóbbi nyert volna meg.

Hogy a tanszékvezető hívatta, az nem keltett benne aggodalmat. Odáig jutott, hogy a levitációs kalandjaira kifejezett cinizmussal gondolt. A szemtanúk, úgy látszik, hallgattak. Miss Harroway biztosan hallgatott. És annak sem volt semmi jele, hogy azok a diákok, akikkel a lépcsőn találkozott, fecsegték volna.

Megigazította nyakkendőjét, és kilépett a szobájából.

Dr. Philip Morton szobája nem volt túlságosan messze az előcsarnokban, s Roger ennek most örült. Újabban egyre inkább azt a szokást vette fel, hogy lassan, kimérten lépegetett. Fél lábát felemelte, s óvatosan maga elé tette. Aztán felemelte a másikat, s azt is ugyanilyen óvatosan tette maga elé. És leszegett tejjel járt, lábát figyelve.

Amikor Roger belépett a szobába, dr. Morton szigorúan nézett rá. Szeme kicsi volt, rosszul nyírt bajusza őszes, ruhája rendetlen. A tudományos világban csak mérsékelt hírnévre tett szert, viszont határozott hajlamot mutatott az iránt, hogy az oktatási feladatokat a tanszék tagjainak nyakába varrja.

– Ide figyeljen, Toomey – szólalt meg –, igen furcsa levelet kaptam Harry Carringtól. Írt maga neki – az íróasztalán fekvő levélre pillantott – múlt hó huszonkettődikén? Ez a maga aláírása?

Roger a levélre nézett és bólintott. Aggodalmas szemmel megpróbálta elolvasni Carring fejével felé fordított levelét. Ez a dolog váratlanul érte. Azok közül a levelek közül, amelyeket a Miss Harroway-val való incidens napján küldött szét, eddig csak négyre kapott választ.

Három közülük egyetlen hűvös bekezdésből állt, amely nagyjából így hangzott: „Igazolom f. hó 22-i levele vételét. Nem hinném, hogy az Ön által említett ügyben segítségére lehetnék.” A negyedik, amelyet Ballantine, az Északnyugati Műegyetem professzora írt, fontoskodó hangon azt javasolta, hogy Roger forduljon valamelyik lélektani

kutatóintézethez. Roger nem tudta eldönteni, hogy a professzor ezt jó tanácsnak vagy sértésnek szánta-e. Carring, a princetoni egyetem professzora tehát az ötödik volt, aki válaszolt. Roger nagy reményeket fűzött Carring válaszához.

Dr. Morton hangosan krakogott, és megigazította szemüvegét.

– Felolvasom magának, mit ír. Üljön le, Toomey, üljön le. Azt mondja: „Kedves Phil. . .“ – Dr. Morton kissé bambán mosolyogva felpillantott. – Harryvel a múlt évi össz-szövetségi gyűléseken találkoztam. Iddogáltunk is együtt egy keveset. Nagyon rendes

Újból megigazította szemüvegét, és visszatért a levélhez.

– „Kedves Phil! Van a tanszékeken egy bizonyos dr. Roger Toomey? A napokban egy igen különös levelet kaptam tőle. Nem is nagyon tudtam, mit kezdjek vele. Kezdetben azt gondoltam, úgy tekintem, mint a többi ilyen dilis ember levelét. De aztán arra a meggyőződésre jutottam, hogy mivel a levél a te tanszéked levélpapírján íródott, jobb, ha tudomást szerzel róla. Elképzelhető, hogy valaki csalárd szándékkal kihasználta egyik munkatársadat. Itt küldöm betekintésre dr. Toomey levelét. Remélem, hogy rövidesen ellátogathatok tifelétek...” A többi már személyes ügy. – Dr. Morton összehajtotta a levelet, levette szemüvegét, egy börtökbe tette, majd a tokot a szivarzsebébe csúsztatta. Összefonta ujjait, és előrehajolt.

– Nos – mondta –, a saját levelét nem kell felolvasnom magának. Mi ez? Vicc? Vagy ugratás?

– Dr. Morton – válaszolta nagyot lélegezve Roger. – Komolyan gondoltam. Nem értem, mi kifogásolnivalója van ezen a levélen. Több fizikusnak is elküldtem. A levél önmagáért beszélt. Megfigyeléseket végeztem egy... levitációs esettel kapcsolatban, és szerettem volna megtudakolni, létezik-e valamiféle elméleti magyarázata egy ilyen jelenségnek.

– Levitáció! Mit nem mond?!

– Tagadhatatlanul az volt dr. Morton.

– És maga saját szemével látta?

– Természetesen.

Nem voltak rejtett huzalok? Vagy tükrök? Ide figyeljen, Toomey, magának nincs tapasztalata az efféle szemfényvesztések terén.

– Szigorúan tudományos megfigyeléssorozat volt. Szó sem lehetett szemfényvesztésről.

– Hozzám kellett volna fordulnia, Toomey, mielőtt szétküldte ezeket a leveleket.

– Igaza van, dr. Morton, de őszintén szólva attól féltem, ön esetleg nem fogadná... megértéssel.

– Mondhatom, szép dolog. És tetejébe még a tanszék levélpapírján. Igazán csodálkozom, Toomey. Ide figyeljen, Toomey, a magánéletében azt csinál, amit akar. Ha hinni akar a levitációban, hát rajta, de csak a szabad idejében. Attól azonban a tanszék és az egyetem érdekében tartózkodjék, hogy oktatási teendői idején foglalkozzék efféle dologokkal. Egyébként úgy látom, az utóbbi időben sokat fogyott, Toomey. Egyáltalán nincs jó színben. Én a maga helyében orvoshoz mennék. Talán egy idegspecialistához.

– Nem volna jobb, ha pszichiáterhez mennék? – kérdezte keserűen Roger.

– Ez már a maga dolga. De egy kis pihenés mindenképpen...

Megszólalt a telefon, a titkárnő felvette a kagylót. Dr. Mortonra pillantott mire a professzor a mellékállomásán átvette a hívást.

– Halló – mondta. – Ó, dr. Smithers, igen... Hm, hm... Igen... Kiről van szó?... Épp itt van nálam... Igen... Máris megyünk.

Letette a hallgatót, és elgondolkozva Rogerre pillantott.

– A dékán hívat minket.

– Miről van szó, uram?

– Azt nem mondta. – Felállt, és az ajtóhoz lépett. – Jön, Toomey?

– Igen, uram. – Roger lassan feltápászkodott, de közben egyik lábfejét óvatosan dr. Morton íróasztala alá dugta.

Smithers dékán hosszúkas, aszketikus arcú, sovány férfi volt, Rosszul ülő műfogsora miatt a sziszegő hangokat furcsán, már-már füttyülve ejtette ki.

– Csukja be az ajtót, Miss Bryce – mondta –, s most akárki keres telefonon, ne kapcsolja be. Foglaljanak helyet, uraim. – Vészjósló pillantást vetett rájuk, majd így folytatta;

– Azt hiszem, legjobb lesz, ha egyenesen a tárgyra térek. Nem tudom pontosan, mit művel dr. Toomey, de azonnal vessen véget neki.

Dr. Morton ámuldozva fordult Rogerhez.

– Miért, mit művel?

Roger csüggedten vállat vont.

– Nem saját jószántamból teszem. – Úgy látszik, mégis lebecsülte a diákok pletykázó hajlamait.

– Ugyan. Ugyan – mondta türelmetlenül a dékán. – Nem tudom, mennyire túlozták el a történetet, de úgy látszik, hogy maga amolyan bűvészmutatványokkal szórakozik. Ostoba trükkökkel, amelyek nem méltók az intézetünk szelleméhez és méltóságához.

– Fogalmam sincs, miről van szó – jegyezte meg dr. Morton.

A dékán a homlokát ráncolta.

– Akkor az ön fülébe, úgy látszik, még nem jutott el a híre. Csodálkozom, miképpen lehetséges, hogy a tanszék semmit se halljon olyan ügyekről, amelyek a diákság körében közszájon forognak. Ezt sose gondoltam volna. Magam is csak véletlenül köszönhetem, hogy tudomást szereztem róla, nagyon szerencsés véletlenül, mert így ma délelőtt

feltartóztathattam egy újságíró, aki, hogy az ő szavaival éljek, „dr. Toomeyt, a repülő professzort” kereste.

– Micsoda? – kiáltott fel dr. Morton.

Roger elgyötört arccal csak hallgatott.

– Igen, a riporter szavait idéztem. Valamilyik diák, úgy látszik, felhívta a szerkesztőséget. Kiutasítottam az újságíró, a diákot meg magamhoz rendeltem. Szerinte dr. Toomey lerepült... azért mondom így, mert a diák ragaszkodott ehhez a kifejezéshez... egyszóval lerepült a lépcsőn, majd meg visszarepült. Azt mondja, hogy a jelenetnek egy tucat szemtanúja volt.

– Csak lementem a lépcsőn – mormolta Roger.

Smithers dékán fel-alá járkált a szőnyegen. Felháborodása lázas ékesszólásra ajzotta.

– Ide figyeljen, Toomey, nekem a műkedvelő színjátszók ellen nincs semmi kifogásom. Szolgálati időm alatt állandóan harcoltam az előítéletek és a rosszul értelmezett méltóságjelenség ellen. Támogattam a fakultáson a különböző rangúak barátkozását, s még az ellen sem emeltem kifogást, hogy a tanárok ésszerű határok közt a diákokkal fraternizáljanak. Így hát az ellen sincs kifogásom, hogy maga a diákokat látványos trükkökkel szórakoztassa, de csak a saját hátában. Bizonyára belátja, milyen következményekkel járhatna az egyetem számára, ha az egyik vagy másik felelőtlen sajtótermék kikezdené a jó hírünket. Szép dolog volna, ha a repülőcsészalaj-téboly után most még egy repülőprofesszor-téboly is lábra kapna. Elvárom, dr. Toomey, hogy ha az újságírók megkörményeznék, kategorikusan cáfolni fog minden ilyen híresztelést.

– Értettem, dékán úr.

– Remélem, komolyabb következmények nélkül megússzuk ezt az incidenst. De a tőlem telhető legnagyobb határozottsággal kérem kell magát, hogy tartózkodjék... a bűvészműtatványa megismétlésétől. Érti, dr. Toomey?

– Igenis – válaszolta Roger.

– Hát akkor volt szerencsém, uraim.

Dr. Morton a szobájába vezette vissza Rogert. Ezúttal azonban kihessegette a titkárnőjét, és gondosan becsukta mögötte az ajtót.

– Úristen, Toomey – suttogta –, ez az örület netán összefüggésben van a levitációra vonatkozóan írt leveleivel?

Roger idegei megfeszültek.

– Magától értetődően. A levelekben saját magamról írtam.

– Szóval maga tud repülni? Vagyis levitálni?

– Így is, úgy is mondhatja.

– Életemben nem hallottam még... A fene egye meg, Toomey, Miss Harroway látta magát levitálni?

– Egyszer. Véletlen volt...

– Ahá. Most már értem. Olyan hisztérikusan viselkedett, hogy alig lehetett megérteni, mit mond. Azt állította, hogy maga ráugrott. Úgy hangzott, mintha azzal akarná vádolni magát, hogy... – Dr. Morton zavarba jött. – Persze nem adtam hitelt a szavainak. Miss Harroway jó titkárnő volt, de nyilvánvalóan nem az a fajta, aki egy fiatalemberre vonzóerőt gyakorolna. Szó, ami szó, örültem, hogy elment. Attól tartottam, ezentúl revolvvert hord majd magánál, és legközelebb *engem* fog vádolni... Tehát... maga levitált?

– Igen.

– És ezt hogyan csinálja?

Roger tagadóan rázta a fejét.

Dr. Morton elmosolyodott.

– Csak nem akarja azt mondani, hogy hatálytalanítja a gravitáció törvényét?

– Úgy látszik, hatálytalanítom. Antigravitációnak kell itt valamilyen formában közrejátszania.

Dr. Morton méltatlankodva kapta fel a fejét. Úgy érezte, Roger komolyan veszi a tréfálkozását.

– Ide figyeljen, Toomey – mondta –, ez nem nevetnivaló.

– *Nevetnivaló?* Úristen, dr. Morton, ön azt hiszi, én nevetek?

– Hát... pihenésre van szüksége. Ehhez kétség sem férhet. Egy kis pihenés. s elfelejti ezt a zagyvaságot. Biztos vagyok benne.

– Ez nem zagyvaság. – Roger egy pillanatra lehajtottá fejét, majd nyugodtabb hangon így folytatta: – Mondja, kérem, dr. Morton, hajlandó volna velem együtt megvizsgálni ezt a dolgot? Bizonyos értelemben ez új távlatokat nyitna meg a fizika előtt. Nem tudom, hogyan csinálom, egyszerűen nem találok rá semmiféle megoldást. De ha mi ketten...

Látta, ahogy dr. Morton arcára kiül a borzalom.

– Tudom, ez az egész rendkívül furcsán hangzik – folytatta Roger, – De be tudom mutatni önnek... Tagadhatatlan tényről van szó. Bárcsak ne volna az.

– Nyugalom, nyugalom. – Dr. Morton felugrott székéből. – Ne izgassa fel magát. Magának feltétlen pihenésre van szüksége. Azt hiszem, jobb volna, ha nem várna júniusig. Máris menjen haza. Gondoskodom róla, hogy elküldjék a fizetését, előadásait pedig majd én megtartom maga helyett. Valaha úgyis én tartottam ezeket az előadásokat.

– Itt fontos dologról van szó, dr. Morton.

– Tudom, tudom. – Dr. Morton vállon veregette Rogert. – De maga, fiam, nagyon rossz bőrben van. Őszintén szólva ijesztően néz ki. Hosszabb pihenésre van szüksége.

– Igenis, tudok levitálni – tört ki ismét hangosabban Roger. – Ön csak meg akar szabadulni tőlem, mert nem hisz nekem. Azt hiszi, hazudok? Miért hazudnék?

- Ok nélkül idegesíti fel magát, fiam. Engedje, hogy telefonáljak. Hívok valakit. hogy kísérje haza magát.
- Mondom, hogy *tudok* levitálni – kiáltotta Roger.

Dr. Morton elvörösödött.

- Ide figyeljen, Toomey, ne vitatkozzunk ezen. Én azt se bánom, ha itt rögtön felszál a levegőbe.
 - Azt akarja ezzel mondani, hogy a saját szemének se hinne?
 - Ha levitációról van szó? Persze hogy nem. – A tanszékvezető most már üvöltött.
 - Ha repülni látnám magát, személyhez rohannék, vagy ideggyógyászhoz. Inkább azt hinném, hogy örült vagyok, semmint hogy a fizika törvényeiben... – Észbe kapott, s a torkát köszörülte. – Nos, ahogy már mondtam, ne vitatkozzunk ezen. Mindjárt telefonálok.
 - Szükségtelen, uram. Teljesen szükségtelen. Máris megyek. És majd szabadságot veszek ki. Isten áldja.
- Kisietett, rég nem járt olyan gyorsan, mint most. Dr. Morton az íróasztalánál állt, tenyerét az asztal lapjára szorította, s megkönnyebbülve nézett a távozó után.

James Sarle orvos Roger hazaérkezésekor a nappali szobában üldögélt. Amikor Roge belépett az ajtón, épp pipára gyújtott, bütykös ujjával átfogta a pipa kupakját. Eloltotta a gyufát, és pirosposzsgás arcára mosoly ült ki.

– Helló, Roger. Mi az, remete lettél? Már több mint egy hónapja a színedet se láttam. Az ornyereg felett összenőtt fekete szemöldökétől arca szinte félelmetes volt, ami azonban inkább még elősegítette, hogy páciensei kellő bizalommal viseltessenek iránta.

Roger Jane-hoz fordult, aki egy karosszék mélyére húzódott. Az asszony sápadt arcáról, mint az utóbbi időben mindig, most is lerítt a kimerültség.

- Miért hívtad ide? – kérdezte Roger.
- Nyugalom, nyugalom, cimbora – mondta Sarle. – Senki sem hívott ide. Ma délelőtt a városban találkoztam Jane-nel, és meghívtam magamat. Én vagyok az erősebb, s így kénytelen volt beengedni.
- Persze csak úgy véletlenül találkoztatok össze? S te minden véletlen találkozásnál meghívatod magadat?
- Így is mondhatjuk – nevetett Sarle. – Jane elmondott egyet-mást arról, mi van veled.
- Ne vedd rossz néven, Roger – szólalt meg Jane fáradtan –, de ez volt az első eset, hogy olyan valakivel beszélhettem, aki megérti a helyzetet.

– Honnan gondolod, hogy Jim megérti? Mondd csak, Jim, elhiszed, amit Jane mesélt neked?

– Nem könnyű elhinni – válaszolta Sarle. – Ezt bizonyára te is belátod. De igyekszem.

– Jól van. Hát tegyük fel, hogy repülnék. Hogy most itt helyben a levegőbe emelkednék. Mit csinálnál?

– Valószínűleg elájulnék. Vagy esetleg azt kiáltanám: Szent Habakuk! Vagy tán elnevetném magamat. Próbáld meg, s akkor majd meglátjuk.

Roger rámeredt.

– Tényleg látni akarod?

– Miért ne?

– Azok, akik látták, sikoltozni kezdtek vagy elrohantak, vagy a borzalomtól kővé dermedtek. Gondolod, hogy te nyugodtan elviseled, Jim?

– Remélem.

– Oké.– Roger kétlábnyira a levegőbe emelkedett, és tízszer egymás után lassan összeütötte sarkait. A levegőben függött, lábfeje lefelé mutatott, lábszárait összeszorította, karjait keserű parodizáló mozdulattal széttárta.

Nizsinszkij se csinálná különkülön, ugye, Jim?

Sarle nem ájult el, nem kiáltotta el magát, és nem is nevetett. Semmit se csinált, csak épp még idejében elkapta a szájából kiejtett pipáját.

Jane behunyta a szemét. Szemhéja alól könnyek buggyantak ki.

Gyere le, Roger – szólalt meg Sarle.

Roger szót fogadott. Leült.

– Irtam fizikusoknak, neves tudósoknak. Személyek említése nélkül ecseteltem a dolgot. Azt írtam, szerintem meg kellene vizsgálni. A többségük válasza se méltatott. Egyikük irt az öreg Mortonnak, s azt kérdezte tőle, csaló vagyok-e vagy örült.

– Ó, Roger – suttopta Jane.

– És ez nem minden, a java még hátravan. A dékán ma behívatott az irodájába. Azt mondta, hagyjam abba ezeket a szemfényvesztő trükköket. Egyszer ugyanis megbotlottam a lépcsőn, s hogy le ne zuhanjak, automatikusan a levegőbe emelkedtem. Morton azt mondta, még ha saját szemével látná, akkor se hinné el, hogy repülni tudok. Nem hinne a szemének. S utasított, hogy vegyek ki szabadságot. Nem is megyek vissza az egyetemre.

– Roger – szól Jane tágra nyílt szemmel. – Komolyan beszélsz?

– Nem mehetek vissza. Elegem van belőlük. Ezekből a tudósokból!

– De mit fogsz csinálni?

– Nem tudom. – Roger tenyerébe temette arcát, – Jim, te vagy az ideggyógyász – szólalt fojtott hangon. – Te mond meg: miért nem akarnak hinni nekem?

– Talán önvédelemből, Roger – válaszolta lassan Sarle. – Az emberek mindentől félnek, amit nem értenek. Néhány évszázaddal ezelőtt még sokan hittek természetfeletti képességekben, például abban, hogy vannak, akik seprűnyélen tudnak lovagolni. De már akkor is általában feltételezték, hogy e képességek gonosz erőtől származnak. És az emberek

még ma is ebben a hitben élnek. A szó szoros értelmében talán nem hisznek az ördögben, de azt képzik, hogy ami furcsa, az gonosz. Harcolnak az ellen, higgyenek a levitációban, ha meg már semmiképp se tagadhatják, akkor halálra rémülnek tőle. Ez az igazság, hát nézzünk szembe vele.

Roger a fejét rázta.

– Te emberekről beszélsz, én meg tudósokról.

– A tudós is ember.

– Ne csüird-csavard a dolgot. Amit én csinálok, az nem boszorkányság. Nem kötöttem alkut az ördöggel. Kell, hogy valamilyen természetes magyarázata legyen, Jim. Még nem tudjuk pontosan, mi a gravitáció. Sőt valójában alig tudunk róla valamit. Olyan elképzelhetetlen volna, hogy létezik valamilyen biológiai módszer, amellyel a gravitációt hatálytalanítani lehet? Én talán valamiféle mutáció vagyok. Van valamilyen szervem... nevezzük izomnak... amely hatálytalanítja a gravitációt. Vagy amely legalábbis a gravitációnak rám gyakorolt hatását hatálytalanítani képes. Hát akkor vizsgáljuk ki. Ne üljünk ölbe tett kézzel. Képzeld el, mit jelentene az emberiség számára, ha én antigravitációs erővel rendelkeznék.

– Lassan a testtel, Roger – mondta Sarle. – Gondolkozz egy kicsit. Te miért vagy annyira kétségbeesve miatta? Jane azt mondja, hogy az első nap, amikor ez megesett veled, majd eszedet vesztetted a félelemtől, holott akkor még nem tudtad, hogy a tudomány semmibe fog venni, s hogy a feletteseid a legcsekélyebb megértést se mutatják majd irántad.

– Így volt – mormolta Jane.

– Nos, mi ennek az oka? – kérdezte Sarle. – Hisz neked valamilyen nagy, új, csodálatos képességed van, hirtelen felszabadultál a gravitáció halálos vonzása alól.

– Ne bolondozz – mondta Roger. – Rettenetes élmény volt. Nem érttem. És még most sem értem.

– Pontosán erről van szó, öregem. Olyasmi volt, amit nem értettél, és épp ezért rettenetes. Pedig te fizikus vagy. Te ismered a világegyetemet mozgató erőket. Vagy ha te magad nem ismered, akkor is tudod, hogy vannak, akik ismerik. És ha egy bizonyos jelenséget ma még senki sem értene, te akkor is tudod, hogy egy szép nap valaki majd megérti. A kulcsszó itt a tudás. Ez az életed egyik alkotóeleme. Mármost szembekerültél egy olyan jelenséggel, amelyről föltételezed, hogy a világegyetemet egyik alapvető törvényét sérti meg. A tudósok azt mondják: két tömeg meghatározott matematikai szabályok szerint vonzza egymást, Ez az anyag és a tér elidegeníthetetlen sajátja. Ez alól nincsenek kivételek. És most te kivétel vagy.

– Az emberiség, Roger – folytatta Sarle –, történelme során most első ízben jutott el odáig, hogy megszeghetetlennek tűnő törvényei vannak. Szó szerinti értelemben megszeghetetlen törvényei. A primitív kultúrákban a varázsló a maga eszközeivel esetleg esőt csinált. Ha nem sikerült neki, ez még nem rendítette meg a varázslat érvényességét. Csak azt jelentette, hogy a sámán nem pontosan hajtotta végre a szertartást, vagy megszegett egy tabut, vagy megsértett egy istenséget. A modern teokratikus kultúrákban az istenség parancsai megszeghetetlenek. Ha valaki megszegné a parancsokat, s mégis jól menne a sora, ez nem jelentené azt, hogy a szóban forgó vallás erejét vesztette. A Gondviselés útjai közismerten kifürkészhetetlenek, s a törvényszegőre valamilyen láthatatlan büntetés vár.

Ma azonban vannak olyan törvényeink, amelyek valóban megszeghetetlenek, s ezek közé tartozik a gravitáció. Ez mindenkor érvényes, noha az ember, aki felidézi, már elfelejtette, hogy közben azt mormolja: em-em per er négyzet.

Roger kényszeredetten mosolygott.

– Tévedsz, Jim. A megszeghetetlen törvényeket újból és újból megszegették. A radioaktivitást felfedezésekor lehetetlennek képzelték. A semmiből nyertek energiát, hihetetlen mennyiségekben. És ezt ugyanolyan nevetségesnek tartották, mint a levitációt.

– De a radioaktivitás objektív jelenség volt, amelyet le lehetett írni, és meg lehetett ismételni. Az uránium mindenkor köddel vonja be a filmet. Crookes-csővet mindenki készíthet, s az minden esetben azonos módon elektronáramot hoz létre. Te...

– Én csak megpróbáltam leírni...

– Tudom. De azt például meg tudod-e mondani nekem, hogy én miképpen tudnék levitálni?

– Sajnos nem.

– S ez a többieket a megfigyelésre korlátozza, anélkül hogy meg tudnák ismételni a kísérletet. És ez a levitációt egy kategóriába helyezi a csillagok evolúciójával, amelyről elméletet ugyan fel lehet állítani, de amelyre vonatkozóan kísérleteket végezni nem lehet.

– És mégis akadnak tudósok, akik hajlandók életüket az asztrofizikának szentelni.

– A tudósok is emberek. A csillagokba nem juthatnak el, így hát beérik azzal, ami lehetséges. De te itt vagy közöttük, s az a tény, hogy a levitálásod megfoghatatlan számukra, felbőszíti őket.

– De hát meg se próbálták megérteni, Jim. Te úgy beszélsz, mintha már tanulmányoztak volna engem, holott még csak nem is voltak hajlandók foglalkozni a problémával.

– Erre nincs is szükségük. A levitáció olyanfajta jelenség, amellyel nem foglalkoznak. A telepáciát, a látnoki tudást, a jóstehetséget és ezer más természetfeletti képességet gyakorlatilag még sohasem vizsgáltak meg komolyan, pedig látszólag teljesen megbízható jelentések szólnak róluk. Rhine telepátikus kísérletei inkább felbosszantották, semmint gondolkodásra készítették a tudósokat. Így hát, Roger, nekik nem kell téged tanulmányozniuk ahhoz, hogy tudják, nem akarnak téged tanulmányozni. Ezt előre tudják.

– És ezt te humorosnak tartod, Jim? Hogy a tudósok nem hajlandók megvizsgálni a tényeket, hogy háttal fordítanak az igazságnak? Te csak itt ülsz, vigyorogsz és tréfálsz?

– Nem, Roger, tudom, hogy komoly dologról van szó. És valójában nem is tudom megmagyarázni az emberiség viselkedését. Én csak a gondolataimat mondom el neked. Amit én gondolok. De hát nem látod, hogy én valójában

megpróbálom úgy venni a dolgokat, ahogy vannak? És neked is ezt kell tenned. Felejtsd el az eszményeidet, az elméleteidet, s ne foglalkozz azzal, hogy az embereknek mit kellene tenniük. Arra gondolj, hogy mit tesznek. Ha valaki a tényekre támaszkodik, s nem illúziókra épít, akkor a problémái lassanként eltűnedeznek. Vagy legalábbis helyes perspektívába kerülnek, és megoldhatókká válnak.

Roger nyugtalanul izgett-mozgott.

– Lélektani halandzsa! Olyasmi ez, mintha valaki az ujját egy ember halántékára tenné, és azt mondaná: „higgyél és meggyógyulsz”. Ha meg a szegény hülye nem gyógyul meg, ez csak azért van, mert nem tudott elég hitet felkorbácsolni. A vajákos így sohasem veszíthet.

– Lehet, hogy igazad van. De lássuk csak: mi a te problémád?

– Hagyjuk ezt a kérdés-felelet játékot. Ismered a problémámat, térj hát a tárgyra.

– Te levitálsz, Erről van szó, ugye?

– Mondjuk. Körülbelüli meghatározásnak megteszi.

– Nem beszélsz komolyan, Roger, de azért valószínűleg igazad van. Ez csak körülbelüli meghatározás. Hisz végül is te már foglalkozol a probléma megoldásával. Jane azt mondta nekem, hogy kísérleteket végezel.

– Kísérletezem! Úristen, Jim, én nem kísérletezem. Csak össze-vissza próbálkozom. A kísérletezéshez kiváló agyvelőkre és felszerelésre volna szükségem. Egy kutatócsoportra, s ezzel nem rendelkezem.

– Hát akkor mi a problémád? Pontosabban meghatározva.

– Értem már, mire akarsz kilyukadni – felelte Roger. – Az a problémám, hogy egy kutatócsoportot kell szereznem. De hát megpróbáltam. Annyiszor, hogy belefáradtam.

– És mit csináltál?

– Leveleket írtam. Kértem... Ó, hagyd abba, Jim. Nincs lelkierőm elviselni ezt az analitikus kezelést. Nagyon jól tudod, mit csináltam.

– Tudom, hogy néhány embernek azt mondtad: „Van egy problémám. Segítsetek.” De mi egyébbel próbálkoztál?

– Ide figyelj, Jim. Komoly tudósokhoz fordultam.

– Tudom. Így hát azt gondoltad, legjobb, ha egyenes kéréssel fordulsz hozzájuk. Itt megint az elmélet áll szemben a tényekkel. Megmagyaráztam már, hogy a kérésed milyen nehézségekbe ütközik. Ha az országúton meg akarsz állítani egy autót, ez egyenes kérés, s a legtöbb autó mégis megállás nélkül továbbhajt. A lényeg az, hogy az egyenes kérés hiábavalónak bizonyult. Mi hát a problémád? Még pontosabban meghatározva?

– Módot találni rá, hogy a kérésem ne falra hányt borsó legyen. Ezt a választ vártad?

– Te magad mondtad, hogy erről van szó.

– Tehát nélküled is tudom.

– Tényleg? Ott akarod hagyni az iskolát, a munkádat, hátat akarsz fordítani a tudománynak. Hát ilyen kevés a kitartásod, Roger? Szabad az első sikertelen kísérletnél felhagyni a próbálkozással? Csak azért, mert az egyik elmélet helytelennek bizonyult? Az a kísérleti tudománybölcsélet, amely érvényes az élettelen tárgyakra, érvényes az emberekre is.

– Helyes. Akkor hát mit tanácsolsz, mivel próbálkozzam? Vesztegetéssel? Fenyegetéssel? Könnyekkel?

James Sarle felállt.

– Igazán tudni akarod, mit tanácsolok?

– Halljuk.

– Tedd azt, amit dr. Morton mondott. Vegyél ki szabadságot, és ott egye a fene a levitációt. Ez a jövő problémája. Aludj nyugodtan, lebegsz vagy nem lebegsz, mit számít? Ne törődj a levitációval, ne vess rajta, sőt élvezd. Bármit csinálhatsz, Csak ne idegeskedj miatta, mert a levitáció nem a te problémád. Ez a dolog lényege. Nem a te közvetlen problémád. Azzal töltsd az időd, hogyan tudnád rávenni a tudósokat arra, hogy tanulmányozzanak valamit, amit nem akarnak tanulmányozni. Ez a te közvetlen problémád, s te ez ideig éppen erre nem fordítottál figyelmet.

Sarle az előszobafülkéhez ment, és felvette kabátját. Roger követte. Hosszú percek múltak el csendben.

– Lehet, hogy igazad van, Jim – szólalt meg végül Roger anélkül, hogy felnézett volna.

– Lehet. Próbáld meg, és aztán mondd el, mi történt. Isten veled, Roger.

Roger Toomey kinyitotta szemét és pislogva nézett a hálószoba reggeli fényébe.

– Hé, Jane – kiáltotta –, hol vagy?

– A konyhában – válaszolta az asszony. – Miért, mit gondoltál?

– Gyere be egy pillanatra.

Jane bejött.

– A szalonna magától nem sül meg – mondta.

– Mondd csak, lebegtem az éjszaka?

– Nem tudom. Aludtam.

– Ez nem valami nagy segítség. – Kiszállt az ágyból, és felvette a papucsát. – De azt hiszem, nem lebegtem.

– Talán már nem is tudsz? – kérdezte Jane felcsillanó reménykedéssel.

– De tudok. Ide nézz! – Egy légpárnán besuhant az ebédlőbe. – s mégis úgy érzem, nem lebegtem. Azt hiszem, ez már a harmadik éjjel.

– Nagyon Jó – mondta Jane. Közben visszament a tűzhelyhez. – Ez az egyhavi pihenés jót tett neked. Ha rögtön az elején kihívtam volna Jimet...

- Kérlek, ne kezd el előlről. Nem a pihenés tett jót. Szó sincs róla, hanem az, hogy múlt vasárnap elhatároztam, mit teszek. És ettől megnyugodtam. Erről van szó és kész.
- És mit akarsz csinálni?
- Az Északnyugati Műegyetemen minden tavasszal szemináriumot tartanak fizikai témákról. Részt veszek rajta.
- Seattle-be akarsz utazni?
- Igen.
- És miről szólnak az előadások?
- Ez nem érdekes. Én csak Harry Carringtontal akarok találkozni.
- De hiszen éppen ő mondta rólad, hogy örült vagy.
- Igen. – Roger villájával felemelt egy darab rántottát. – De ő valamennyiük közt a legnagyobb tudós. A só után nyúlt, s közben néhány hüvelyknyire felemelkedett a székéből. Űgyet se vetett rá.
- Majd csak megbirkózom vele – mondta.

Mióta Harry Carrington a tanszékre került, az Északnyugati Műegyetem tavaszi szemináriumai országos hírnévre tettek szert. Mint örökös elnök, mondhatni, fémjelezte az egész tanfolyamot. Ő mutatta be az előadókat, ő vezette az előadást követő vitát, ő foglalta össze a délelőtti és délutáni ülések eredményeit, s a hétvégeken tartott záróebéden valamennyiük közt ő volt a legkedélyesebb.

Roger Toomey mindezt hallomásból már tudta, Most azonban saját szemével látta Carrington tevékenységét. Carrington professzor középtermetűnél kisebb, sötétes arcbőrű ember volt; dús, hullámos barna hajzattal. Ha hallgatott, vékony ajkain állandóan ravaszdi mosoly bujkált. Jegyzetek nélkül gyorsan, folyamatosan adott elő, észrevételeit olyan fensőbbbséggel tette meg, hogy hallgatósága ellenvetés nélkül tudomásul vette őket. Legalábbis ez volt a helyzet a szeminárium első délelőttién. A délutáni ülésen a hallgatóság azt vette észre, hogy Carrington kissé habozva teszi meg megjegyzéseit. És amikor a munkarend szerinti előadások alatt ott ült az emelvényen, még nyugtalanabbnak látszott. Időnként lopva egy-egy pillantást vetett a terem végére.

Roger Toomey a legutolsó sorban ülve mindezt feszülten figyelte. Átmeneti normális viselkedése, amely akkor kezdődött, amikor rájött, hogy talán mégis van valamilyen kiút, tünőben volt.

Seattle-be menet a hálókocsiban le se hunyta a szemét. Látomásai voltak: azt képzelte, hogy a kerekcsattogásának ütemére felemelkedik, hangtalanul elsiklik a függöny előtt, ki a folyosóra, s ott aztán a kalauz rekedt kiáltására felriad, szörnyű zavarodottságban. Ezért aztán biztosítótűkkel összefogta a függönyöket, de ezzel se ért el semmit. Nem érezte biztonságban magát, s egy-egy pillanatnyi kimerítő szundikálástól eltekintve egy szemét se aludt.

Napközben az ülésen szunyókált, mialatt odakint tovasurrantak a hegyek. Este merev nyakkal, sajgó csontokkal, kétségbeesett lelkiállapotban érkezett meg Seattle-be. Túlságosan későn határozta el magát, hogy részt vesz a szemináriumon, s így az egyetem lakópavilonjában külön szobát már nem kapott. Az pedig, hogy együtt lakjon valakivel, természetesen szoba sem jöhetett. Így aztán a város központjában vett ki egy hotelban szobát, kulcsra zárta az ajtót, becsukta és bereteszelte az összes ablakot, ágyát egészen a fal mellé tolta, a sublótót pedig az ágy nyitott oldala mellé, s így aludt. Nem álmodott semmit, s amikor reggel felébredt, még mindig a mesterségesen kiképzett zárkájában feküdt. Ettől nagyon megkönnyebbült.

Már jókor megérkezett az egyetem fizikai intézetébe, ahol – mint előre látta – nagy termet és kicsiny hallgatóságot talált. A szemináriumot hagyományosan a húsvéti szünetben tartották, s az egyetemisták nem vettek részt rajta. A négyszáz fő befogadására alkalmas előadóteremben mintegy ötven fizikus ült a középső átjáró két oldalán, az emelvény közelében.

Roger az utolsó sorban ült le, ahol az ajtó keskeny, magas ablakain át nem láthatták meg az esetleg kint járók, s ahol a többiek is csak úgy láthatták, ha csaknem száznyolcvan fokkal elfordítják a fejüket.

Kivéve persze az emelvényen ülő előadót... és Carrington professzort.

Roger magukból az előadásokból nem sokat hallott. Figyelmét teljesen arra összpontosította, hogy kivárja azokat a pillanatokat amikor Carrington egyedül van az emelvényen, amikor csak ő láthatja.

És minél zavarodottabbá vált Carrington, annál merészebb lett Roger. Legjobban a délutáni végső összefoglalón tett ki magáért.

Carrington professzor egy rosszul megszerkesztett és teljesen értelmetlen mondat közepén végképp megtorpant. Hallgatósága, amely már egy idő óta izgett-mozgott az üléseken, szintén megmerevedett, mindannyian csodálkozva néztek rá.

Carrington felemelte kezét, és lélegzet után kapkodva mondta:

– Maga! Maga ott!

Roger Toomey tökéletes nyugalommal ült az átjáró kellős közepén. Nem volt alatta szék, csak egy két és fél láb magas légoszlop. Lába előrenyújtva ennek a levegőszéknek karfáján nyugodott.

Amikor Carrington rámutatott, Roger villámgyorsan oldalt siklott. Mire az ötven fej megfordult már nyugodtan ült egy igen prózai faszéken.

Roger jobbra-balra nézett, majd Carrington kinyújtott ujjára bámulva felállt.

– Nekem szólt, Carrington professzor úr? – kérdezte. Hangja alig hallhatóan remegett, csak ez jelezte, milyen vadul viaskodik magával, hogy nyugodt csodálkozó hangot üssön meg.

– Mit csinál maga? – tört ki Carrington, az egész délelőtti feszültségét mintegy kiadva magából.

A hallgatóságból egyesek felálltak, hogy jobban lássanak. A kutató fizikusok ugyanúgy kedvelik a váratlan

ramazurikat, mint egy futballmeccs nézői.

- Nem csinállok semmit – válaszolta Roger. – Nem értem önt.
- Ki innen! Hagyja el a termet!

Carringben különféle érzelmek kavargtak, magánkívül volt, másképp nem is mondott volna ilyet. Roger azonban ájtatosan felsóhajtott, s most megragadta a várva várt alkalmat.

– Roger Toomey professzor vagyok a Carson Egyetemről – mondta hangosan, tisztán hallhatóan, hogy túlharsogja a növekvő zsvajt. – Az Amerikai Fizikai Szövetség tagja. Jelentkeztem részvételre ezen a szemináriumon, jelentkezésemet elfogadták, a részvételi díjat befizettem. Jogosan ülök itt, s itt is maradok.

Carring vakon-süketen ordította:

- Kifelé!
- Nem megyek – mondta Roger. Egész testében remegett a tettetett haragtól. – Miért utasít ki? Mít csináltam? Carring reszkető kézzel a hajába túrt. Egyetlen szót sem tudott kinyögni. Roger kihasználta előnyös helyzetét.

– Ha kellő indok nélkül megpróbálna kivezetetni innen, beperelem az intézetet, ebben biztos lehet.

– A fizika legújabb eredményeire vonatkozó tavaszi szeminárium első napját befejezettnek nyilvánítom – hadarta

Carring. – A következő ülést ugyanebben a teremben holnap kilenc órakor tartjuk...

E bejelentés közben Roger felállt és sietve távozott.

Aznap este kopogtattak Roger hotelszobájának ajtaján. A meglepetéstől szinte kövé dermedt.

- Ki az? – kiáltotta.
- Beszélhetek önnel? – kérdezte egy halk, sietős hang.

Carring hangja volt. A szeminárium titkárságán persze feljegyezték Roger hoteljét és szobaszámát. Roger remélte, de nemigen várta, hogy a nap eseményeinek ilyen gyors következményei lesznek.

Kinyitotta az ajtót.

– Jó estét, Carring professzor úr – mondta kimérten.

Carring bejött és körülnézett. Könnyű felöltőt viselt, amit szemmel láthatóan nem szándékozott levenni. Kalapját kezében tartotta, s azt sem akarta letenni.

– Roger Toomey professzor a Carson egyetemről, ugye? – kérdezte olyan hangsúllyal, mintha e névnek valamilyen különös fontossága volna.

– Az vagyok. Üljön le, professzor úr.

Carring állva maradt.

– Mondja csak, mi ez? Mit akar ezzel?

– Nem értem, miről beszél.

– Dehogynem érti. Ne mondja, hogy nincs semmi oka erre a nevetséges ostobaságra. Maga vagy azt akarja, hogy bolondnak tartsanak, vagy pedig valamilyen csalárd dologba akar belerángatni. Tudja meg, hogy egyik sem fog sikerülni. Ne próbáljon erőszakhoz folyamodni. Barátaim pontosan tudják, hol vagyok ebben a pillanatban. Azt tanácsolom, mondja meg az igazat s aztán hagyja el ezt a várost.

– Professzor úr! Ez az én szobám. Ha azért jött ide, hogy megfélemlítsen, akkor kérem, távozzék. Ha nem távozik magától, majd én kirakom.

– És folytatni akarja ezt... ezt az üldözést?

– Én nem üldözöm önt. Én nem is ismerem önt, uram.

– Nem maga az a Roger Toomey, aki egy levitáció ügyében levelet irt nekem, és azt kívánta, hogy vizsgáljam ki a dolgot?

Roger rábámult.

– Miféle levélről van szó?

– Tagadja?

– Természetesen. Miről beszél? Itt van az a levél?

Carring professzor összeszorította ajkát.

– Ez nem érdekes. Tagadja, hogy a ma délutáni ülésen drótokra függesztette fel magát?

– Drótokra? Fogalmam sincs róla, miről beszél.

– Maga levitált!

– Távozzék, kérem, professzor úr. Ön, Úgy látszik, rosszul van.

– Tagadja, hogy leviták? – kérdezte a fizikus emelt hangon.

– Ön megőrült. Azt állítja, hogy én bűvészmutatványokhoz szükséges kellékeket szereltem fel az előadóteremben?

Ma reggelig be sem tettem oda a lábam, s amikor odaérkeztem, ön már ott volt. Talált a teremben drótokat vagy bármi mást, miután elmentem?

– Nem tudom, hogyan csinálta, s ez nem is érdekel. Csak azt kérdezem, tagadja-e, hogy levitált.

– Tagadom. Természetesen.

– De én láttam magát. Miért hazudik?

– Ön látott engem levitálni? Megmondaná, professzor úr, hogy ez miképpen lehetséges? A gravitációs erőkre vonatkozó ismeretei bizonyára kétségtelenné teszik ön előtt hogy a valódi levitáció – a külső világúrtól eltekintve – értelmetlen fogalom. Talán tréfát akar üzni velem?

– Úristen – mondta éles hangon Carring –, miért nem mondja meg az igazat?

– Én az igazat mondom. Tán azt hiszi, hogy ha így kinyújtom a kezemet, és valamilyen rejtélyes mozdulatot teszek... fel tudok repülni a levegőbe? – Es Roger eközben mindezt meg is tette, feje a plafont érintette. Carring felkapta fejét.

–Hé! Maga... Ott fenn... Ott fenn...

Roger mosolyogva leereszkedett a padlóra.

– Ezt nem gondolhatja komolyan.

– Most is azt csinálta. Ebben a pillanatban.

– Mit csináltam, uram?

– Levitált. Igen, az előbb levitált. Nem tagadhatja.

Roger arca elkomorodott.

– Azt hiszem, ön beteg, uram.

– Saját szememmel láttam.

– Pihenésre van szüksége. Ez a túlfeszített munka.

– Nem képzelődtem.

– Nem inna valamit? – Roger a kofferéhez lépett, Carring kidüledt szemmel követte lépteit. Roger cipőjének orra két hüvelykre volt a padlótól a levegőben s egy pillanatra sem ereszkedett alább.

Carring lerogyott a székbe, ahonnan Roger az imént felállt.

– Köszönöm – mondta erőtlenül.

Roger odanyújtotta neki a whiskysüveget, nézte, ahogy kortyint belőle, majd egyet csuklik.

– Már jobban érzi magát?

– Mondja, kérem – szólt Carring –, maga semlegesíteni tudja a gravitációt?

Roger rábámult.

– Uralkodjék magán, professzor úr. Ha feltaláltam volna az antigravitációt, nem arra használnám, hogy itt önnel tréfálkozzam. Washingtonban volnék. Az katonai titok volna. Én meg... egyszóval nem itt volnék! Ezt ugye, belátja?

Carring talpra ugrott.

– És maga részt akar venni a hátralevő előadásokon is?

– Természetesen.

Carring bólintott, fejébe csapta kalapját, és kisietett.

Az elkövetkező három napon Carring professzor nem elnökölt a szemináriumi előadásokon. Távolmaradását nem indokolták. Roger kétség s remény közt ingadozva a hallgatóság soraiban ült, s igyekezett észrevétlen maradni. De ez nem nagyon sikerült neki. Carring nyilvános támadása ráirányította a közfigyelmet, határozott védekezése pedig vitájukat egyfajta Dávid-Góliát küzdelemmé avatta.

Roger csütörtök este, ízetlen vacsora után, visszatért a hotelszobába, s megállt az ajtóban, egylábnyira a küszöb felett. Odabentről Carring professzor bámult rá. Az ágyon is ült valaki, tarkójára tolt szürke kalapban.

– Jöjjön be, Toomey – szólalt meg az idegen.

Roger bejött.

– Mi van itt? – kérdezte.

Az idegen kinyitotta tárcáját, és egy celofán lapok közé bújtatott igazolványt dugott az orra alá.

– Cannon vagyok a Szövetségi Nyomozóirodától.

– Önnek, úgy látszik, jó kapcsolatai vannak a kormánnyal, professzor úr – jegyezte meg Roger.

– Ezt nem tagadom – válaszolta Carring.

– Szóval letartóztatnak? És mit követtem el?

– Nyugi, nyugi – szólt Cannon. – Összeszedtünk magáról egy-két adatot, Toomey. Ez a maga aláírása?

Úgy tartotta a levelet, hogy Roger láthassa, de ne kaphassa ki a kezéből. A Carringhez írt levele volt, amelyet az utóbbi aztán Mortonnek küldött el.

– Igen – felelte Roger.

– És ezek? – A szövetségi nyomozó egy csomó levelet tartott a kezében.

Roger látta, hogy valamennyi szétküldött levelét összegyűjtötték, kivéve persze azokat, amelyeket a címzettek eltértek.

– Ezt mindet én írtam – válaszolta elcsigázva.

Carring felhorkant.

– Carring professzor úr azt mondja – szólt Cannon –, hogy maga lebegni tud.

– Lebegni? Mi az ördögöt akar ezzel mondani?

– Lebegni a levegőben – mondta egykedvűen Cannon.

– És maga elhisz egy ilyen örültséget?

– Nem azért vagyok itt, hogy higgyek vagy ne higgyek, dr. Toomey – válaszolta Cannon. – Én az Egyesült Államok nyomozója vagyok, s egy megbízatást hajtok végre. Jobban tenné, ha együttműködne velünk.

– Együttműködni egy ilyen dologban? Ha én elmennék önhöz, és azt mondanám, hogy Carring professzor úr lebegni tud a levegőben, akkor ön, se szó, se beszéd, ideggyógyásznak adna át.

– Carring professzor urat – mondta Cannon – saját kérésére megvizsgáltattuk egy ideggyógyással. És egyébként a kormány már hosszú évek óta sokat ad Carring profeszor úr véleményére. És azt is elmondhatom magának, hogy tőle független bizonyítékaink vannak.

– Például?

– Az egyetemen számos hallgató látta magát lebegni. És ugyanígy egy nő, aki valaha a tanszékvezetőjének titkárnője volt. Valamennyien nyilatkozatot tettek.

– Miféle nyilatkozatot? – tudakolta Roger. – Józan ésszel felfogható nyilatkozatokat, ilyeket ön hajlandó volna jegyzőkönyvbe venni és a kongresszusi képviselőmnek megmutatni?

Carring professzor aggódalmas hangon közbevágott.

– Mi haszna van abból, dr. Toomey, ha tagadja, hogy levitálni tud? A saját dékánja állítja, hogy hallott magáról ilyesvalamit. Azt mondta nekem, hivatalosan értesíteni fogja magát, hogy a tanév végével felmenti az állásából. Erre pedig jó okának kell lennie.

– Ez nem érdekes – mondta Roger.

– De miért nem akarja elismerni, hogy én láttam magát levitálni?

– Miért ismerjem el?

– Szeretném felhívni a figyelmét, dr. Toomey – vette át a szót Cannon –, hogy ha magának valamilyen antigravitációs készüléke van, akkor ez a hazájának nagyon fontos volna.

– Igazán? Valószínűleg már megvizsgálták a múltamat, hogy van-e valamilyen okom a hazafiatlan viselkedésre.

– A vizsgálat folyamatban van – válaszolta a nyomozó.

– Helyes – mondta Roger. – Vegyünk egy hipotetikus esetet. Tegyük fel, elismerem, hogy tudok levitálni. Tegyük fel, hogy nem tudom, miképpen csinálom. Tegyük fel, hogy nem tudok mással szolgálni a hazámnak, csak a testemmel és egy megoldhatatlan problémával.

– Honnan tudja, hogy megoldhatatlan? – kérdezte mohón Carring.

– Egyszer már megkértem önt, hogy vizsgálja meg ezt a jelenséget – mutatott rá szelíden Roger. – És ön elutasított.

– Ez már a múlté. Ide figyeljen – hadarta izgatottan Carring. – Magának pillanatnyilag nincs állása. Én felvenném magát egyetemi docensnek a saját tanszékemre. Előadói meghívása csak névleges volna. Egész idejét a levitáció tanulmányozásának szentelhetné.

– Ehhez mit szólna?

– Vonzó ajánlatnak hangzik – válaszolta Roger.

– Azt hiszem, nyugodtan állíthatom, hogy korlátlan állami támogatásra számíthatunk.

– És mit kellene tennem? Csak elismernem, hogy tudok levitálni?

– Én ebben nem kételkedem. Saját szememmel láttam. De szeretném, ha bemutatná Mr. Cannonnak is.

Roger a levegőbe emelte a lábát, s testét vízszintesen kinyújtóztatta Cannon fejével egy magasságban. Aztán oldalra fordult, mintha könyökére támaszkodnék.

Cannon kalapja az ágyra pottyant.

– Lebeg! – üvöltötte.

Carring izgalomban alig talált szavakat.

– Látja ezt?!

– Hát valamit látok.

– Tegyen jelentést róla. Írja be itt rögtön a jelentésébe, hallja? Részletes jelentést adjon. Akkor majd senki sem állíthatja, hogy meghibbantam. Egy pillanatig sem kételkedtem abban, hogy a szemem nem csal.

Örömeiben megfélemedezett róla, hogy nem épp a szintiszta igazat mondja.

– Azt sem tudom, milyen éghajlata van Seattle-nek – siránkozott Jane –, s még millió elintéznivalóm van.

– Segíthetek valamiben? – kérdezte Sarle, kényelmesen elheveredve a karosszékekben.

– Dehogy tudsz te ebben segíteni. Ó, istenem! – S ezzel kirepült a szobából, de csak képletesen, nem úgy, mint a férje.

Roger Toomey lépett be.

– Megvannak még a könyvesládáink, Jane? Helló, Jim. Mikor jöttél? S hol van Jane?

– Egy perccel ezelőtt jöttem. Jane a másik szobában van. Egy rendőrnél igazolni kellett magamat ahhoz, hogy bejöhessenek. Hát téged aztán alaposan körülfogtak.

– Igen – mondta szórakozottan Roger. – Egyébként beszéltem nekik rólad.

– Tudom. Megeskettek, hogy hallgatók, mint a csuka. Mondtam nekik, hogy engem az orvosi titoktartás amúgy is kötelez. Miért nem végeztetitek a csomagolást bútorszállítókkal?

– Azok azt nem tudnák jól megcsinálni – mondta Jane besietve. Ledobta magát a pamlagra. – Elszívok egy cigarettát.

– Te is hagyd egy kicsit abba, Roger – szólt Sarle. – És mondd el, mi történt.

Roger szégyenlősen elmosolyodott.

– Megfogadtam a tanácsodat, Jim, s a téves probléma helyett a helyesre összpontosítottam figyelmemet. Úgy gondoltam, hogy újból és újból két alternatívával kerülök szembe. Vagy csalónak, vagy bolondnak tartanak. Carring ezt világosan megmondta Mortonhoz írt levelében. A dékán csalónak tartott, Morton pedig azt hitte, bolond vagyok.

De tegyük fel, hogy megmutatom nekik, valóban tudok levitálni. Nos, Morton azt is megmondta, hogy akkor mi történik. Vagy engem tekintenek csalónak, vagy pedig a *szemtanút* kiáltják ki örültnek. Morton azt mondta... ha repülni látna, inkább magát tartaná örültnek, mintsem hogy bizonyítéknak fogadja el. Persze ez csak amolyan retorikai szólam volt. Senki sem tartja magát örültnek, amíg létezik bármiféle más alternatíva. Ebből indultam ki.

Így hát megváltoztattam a taktikámat. Elmentem Carring szemináriumára. Nem *mondtam* neki, hogy tudok a

levegőben lebegni. Ehelyett megmutattam neki, s *letagadtam, hogy bármi effélét tettem volna*. Az alternatíva világos volt. Vagy én hazudok, vagy *ő*, tehát nem én, hanem *ő* örült. Nyilvánvalónak látszott, hogyha egyszer valóban szembe kell néznie a dologgal, inkább hisz majd a levitációban, semmint hogy épelméjűségében kételkedjék. Minden későbbi cselekedete: basáskodása, washingtoni utazása, a felajánlott állás azt a célt szolgálta, hogy saját épelméjűségét bizonyítsa. Nem nekem akart segíteni.

– Más szóval – jegyezte meg Sarle – a levitáció Ilyen módon a te problémádból az *ő* problémájává vált.

– Te is valami ilyesfélére gondoltál, ugye, amikor erről beszéltünk egymással? – kérdezte Roger.

Sarle a fejét rázta.

– Voltak homályos elképzeléseim, de az embernek magának kell megoldania a problémáit ahhoz, hogy sikeresen megoldódjanak. Gondolod, hogy most kidolgozzák majd a levitáció elvét?

– Nem tudom, Jim. A jelenség szubjektív aspektusait most sem tudom elmagyarázni senkinek. De ez most már mellékes. Megvizsgáljuk a dolgot, ez a lényeg. – Összeszorított öklével a tenyerébe csapott. – Ami engem illet, a lényeg az, hogy rávettem őket, segítsenek nekem.

– Igazán? – kérdezte halkán Jim. – Szerintem a lényeg az, hogy rávetted őket, hogy *te* segíthess *nekik*. Ami épp az ellenkezője.

VÁMOSI PÁL FORDÍTÁSA